

sulten på livet af at gå omkring derinde. Da jeg fødte mit første barn, vendte denne hvallugt tilbage til mig, min baby lugtede, som om han var ankommet direkte fra et urtidshav, det var denne lugt, som fik én til omgående at opgive sit eget liv og gøre hvad som helst for en ukendt lille bylt, da jeg lå i den smalle hospitalsseng, mens nytårsraketterne susede op i himlen, havde jeg en stærk følelse af, at mit liv var forbi, jeg tænkte, at nu gjorde det ikke noget, hvis jeg døde, for nu var det ham, der skulle leve, og jeg så mig selv som den skal, der blev tilbage efter ham, en strålende puppe, der hvirvlede væk gennem det sorte univers.

LONE STAR STATE

SKOGÅS

Hver gang jeg ser en sommerfugl, tænker jeg, at du ser os, når den kommer hakkende gennem græsset under sin helt særlige tyngdelov, det er et øje ind til en anden verden. Sommertider drømmer jeg, at jeg bryder ind i din himmel. Eller himmel og himmel. Du forstår, hvad jeg mener. Jeg ved, at du forstår mig. Allerede som barn sagde du, at du ville ønske, at livet var forbi, at det skulle have været slut for længe siden. Jeg har også spekuleret på, hvad jeg skal stille op med mit liv, mange gange har jeg haft lyst til at kaste det fra mig. Derefter er jeg veget tilbage ved kanten og er fortsat. Til din begravelse syntes jeg, at jeg kunne se dig stå uden for kapellet i din sorte læderjakke og kigge på os, jeg så dig helt tydeligt gennem de tilfrosne ruder. Du havde hænderne i lommen, som du plejede, du krøb ligesom sammen og kiggede forsigtigt op under kasketten. Du stod og så på os et øjeblik, så gik du din vej. Nu er det snart påske igen, det bliver vores femte påske uden dig. Jeg spurgte dig engang, hvad døden var for dig. Det er sådan, man skal gøre, sagde de i psykiatrien. Tale om det, der skal ske. Være konkret. Hvordan de har tænkt sig

at gøre det. Konsekvenserne. "Hvordan forestiller du dig døden?" sagde jeg. Du sagde: "Man falder i søvn, man dør, nogen finder én." Og sådan blev det.

I dag var jeg tilbage i Skogås. Jeg kørte gennem skovene langs med motorvejen og fandt de hvide huse oppe på bakken, de lå der, hvor de havde ligget siden 1960'erne. De var blevet malet om, siden jeg var der sidst, nu er de alle sammen hvide, dengang var de brune. Neden for vores gamle hus med de smalle altaner lå bakken, hvor jeg plejede at kure ned ad sneen til skolen, som lå for foden af skråningen. Vi boede der kun en vinter og et forår i 1980'erne, så rykkede vi videre. Jeg ringede til min mor derfra i dag og fortalte, at jeg stod uden for vores hus, det knejsede op mod den blege forårshimmel, perspektivet var en anelse skævt, huset ludedede forover, som om det var ved at vælte.

"Jamen det er jo sådan et utroligt trist kvartel," sagde hun.

Jeg syntes, det var et dejligt sted, det har jeg altid syntes, den måde, hvorpå husene ligesom klatrer op ad bakkeskråningen, og himlen virker større end andre steder, de spredte fyrretræer, der står og rækker ud efter evigheden. Nogle kvinder stod og røg uden for gadedøren med deres babyer på armen.

Hun havde siddet på den lille altan og kigget ud på fuglene og længtes væk, mens jeg opdagede skovene og menneskene i højhusene rundt omkring. Dengang var du

der ikke endnu, men indimellem kom min far forbi, han plejede at overnatte hos os et par dage, før han forsvandt igen. Hvor han ellers opholdt sig, vidste jeg ikke, jeg tror, han boede hos nogle venner inde i byen i den periode. Bymidten i Skogås er omdannet til en butikskade nu, man nedrev det meste og lagde glastag over, lige efter at vi flyttede væk, men dyrehandlen ligger stadig henne ved kiosken ved stationen, vi børn kunne stå hele eftermiddagen og betragte fuglene og de tropiske fisk. Vi plejede at cykle ud til Drevviken, hvor fyrretræerne voksede helt ned til strandkanten, vi lå og flød i den sorte sø. En dreng på skolen brændte henne på kraftværket en nat og holdt derefter op med at vokse, sådan gik det, hvis man fik elektricitet gennem kroppen, et kort øjeblik var han oplyst som en brændende engel, så slukkede han. Mirandas far var låst inde på Beateberg, det var helt tæt ved os, jeg cyklede forbi hver dag og spejdede efter ham i de smalle vinduer med gitter for, men han var lige så usynlig, som hvis han havde boet i et andet land. Vores hus lå i Vestre Skogås, oppe på bakken, på den anden side af jernbanesporet lå villakvarteret, togskinnerne udgjorde et svælg mellem to verdener, men vi deltes om bymidten. Efter skole gik jeg hen til togsporet og lagde sten på skinnerne, for at toget skulle spore ud, jeg tror, at jeg allerede dengang testede mine kræfter, jeg ville vide, om jeg havde magt over liv og død. Hele verden rystede og hvinede, når toget kom farende ud af ingenting, et øjeblik kunne man få den tanke, at toget ville kunne trække én med sig

væk og ind i noget, man ikke vidste hvad var, men nogle sekunder senere var landskabet stille igen.

Engang da jeg skulle køre alene med toget, sad der en mand og onanerede foran mig hele vejen ind til byen, det var næsten sommer; og vores lejlighed var allerede fuld af flyttekasser. Solen brændte gennem de gråstrimede vinduer, vi var alene i vognen bortset fra et selskab i den anden ende, der sad og grinede højlydt. Jeg turde ikke rejse mig og gå, han mindede mig om nogen, jeg kunne ikke komme i tanker om hvem, og det var, som om min rumpe var frosset fast til sædet. Først da Riddarfjärden åbnede sig ved siden af os som et gigantisk spejl, rejste han sig og lynede bukserne og stillede sig hen ved dørene. Jeg ventede, til han var væk, så stod jeg også af, jeg hoppede ned på sporet og løb op på næste perron og videre hen til den næste igen, men som om han havde spaltet sig ud til flere skikkelser, så jeg ham hele den sommer, han lå som en søvrig krokodille ved bassinkanten i svømmehallen med ansigtet halvt skjult i vandet, han sad omme bag i bussen på vej ud til feriekolonien, han stod øverst oppe på Västerbron iført solbriller, han ventede under en paraply neden for Nationalmuseets trappe.

Året efter at vi var flyttet fra Skogås, sporede toget endelig ud, vi så billederne i avisen, hvor toget lå og flød næsten skamfuldt et stykke inde i skoven ovenfor, som om det havde forsøgt at strikke af, men var blevet standset af granerne, guderne, havde jeg nær sagt. Min mor lukkede avisen, det der var hun færdig med, nu boede vi lige

under himlen inde i byen, i højde med fuglene og lyset. Det havde været et langt forår, Tjernobyllforåret, statsministeren var blevet myrdet, Challenge var styrtet i havet, og min far var indlagt på kolbøtrestanstalten. Vi besøgte ham, Ulleråker hed stedet, og hver gang vi var der, før vi vild mellem de mange bygninger. Vi spurgte aldrig om vej, og vi havde aldrig blomster med. Det forår havde jeg en følelse af, at hele verden gik under sammen med min far, der sad som en detroniseret konge i en falmet hospitalkjørtte og stirrede ind i en anden galakse. Han plejede at sige, at der fandtes et særligt hierarki i Helvede, at han omsider havde fundet sin plads, han sagde, at han havde arvet Frödings gamle seng, han talte så hurtigt, at det var svært at følge med, men da han havde hvirvlet rundt et par måneder i den anden kreds' storme, fortsatte livet, han genopstod, lidt som træerne gør om foråret, og han mødte din mor, de flyttede ind i en lejlighed på Kungsholmen ved siden af tankstationen ved Norr Mälarstrand, og der blev du født.

Da jeg kom i gymnasiet, kørte jeg sommetider gennem Skogås sammen med Zacke, vi plejede at gå i boblebad og træne og tage sol i Handen, og den hurtigste vej gik forbi Skogås bymidte og Mariakirken. Man vidste, at man var fremme, når Beateberg dukkede op på klippen oven for motorvejen som en kæmpestor fuglerede, jeg plejede at spekulere på, om Mirandas far stadig sad derinde. Jeg mærkede lugten af vores gamle liv, den rå duft, der steg op fra bjerget, som husene hvilede på, mine ture alene ind

til byen i det skrumpende tog, forårsagede med grusede fortove, de enlige mødre, der lignede tegneseriefigurer set oppefra. I Handen var der ikke nogen egentlig bymidte, husene lå nærmest drysset ud på må og få omkring togstationen, det vigtigste var solariet i tre etager, hvor man lå som i et laboratorium, indsvøbt i en herlig stråling. Man lå og svævede som et atomkraftsbarn. Af og til kunne man høre nogen have sex i nabobåsen, ofte faldt jeg i søvn under den blå sol. I træningslokalet var der tomt og en smule dystert, vi løftede vægtene op og ned nogle gange, før vi lod os glide ned i boblebadet. Engang kom jeg ved en fejltagelse i en af træningsmaskinerne i fitnesscentret, hvorefter jeg holdt op med at træne, i stedet sad jeg ved et af spejlene og så på, mens Zacke trænede. Han var en anelse overvægtig og havde pindvinefrisure, han døde, da han var 24, jeg ved ikke af hvad, vi havde for længst mistet kontakten på det tidspunkt, men allerede dengang var det svært at forestille sig et rigtigt liv for ham.

Jeg havde snuppet ham fra min bedste veninde, hun vidste det ikke endnu, så vi tog til Handen i dagtimerne det forår for at komme så langt væk fra hende som muligt. Han hentede mig neden for Södra Latin, vi kørte lidt planløst rundt i hans lånte bil, foråret strålede derude med sit hvide, ildevarslende lys, han havde ikke kørekort og ville aldrig få et, og jeg havde ingen anelse om, hvad jeg skulle stille op med ham, nu hvor jeg havde fået ham. Én ting er at erobre nogen, noget andet er kærlighed, det tager et helt liv at forstå den slags. Vi tog sol, og han

trænede, og vi gik i boblebad, og om aftenen kørte vi videre hen til billardhallen, sommetider var Tom med, og jeg ventede bare på, at han skulle forsvinde. I mørket i billardhallen eksisterede tiden ikke, man var ingen, når man gik rundt mellem de grønne borde med en øl i den ene hånd og en kø i den anden. Zacke var fænomenal til billard, han havde været med i en konkurrence, han stod så længe og kridtede sin kø, at hele liv nåede at udspille sig omkring ham. Og nu var du kommet til verden, efter skole gik jeg rundt med dig i barnevogn inde i byen, når min far og hans kone havde brug for en hjælpende hånd, jeg ventede hele tiden på, at du skulle vågne, så jeg kunne tage dig op, jeg havde ventet så længe på en som dig, og nu var du her endelig, jeg må have lignet en ung og lykkelig teenagemor.

På hjemvejen plejede Zacke at smutte ind forbi en mand, der boede oven over solariet i Handen, han fik nogle blisterspækter med små, lyserøde piller, som han slugte med cola, jeg fik aldrig at vide, hvad han gjorde for at få disse tabletter, jeg ventede i bilen eller hang ud over svelegangen, men jeg ved, at han ville have gjort hvad som helst. Jeg tror også, at han ville have gjort hvad som helst for mig, hvis jeg havde bedt om det, men jeg vidste ikke, hvad jeg ville have, jeg ville have alt, og jeg ville smide alt fra mig. Jeg tog aldrig nogen piller, jeg havde lært lektion af min far, vi havde bare draget forskellige slutninger af vores viden, min far og jeg, han spiste piller som slik og plejede at sige, at pillerne havde reddet hans liv, dem og

alkoholen. Når vi var tilbage i bilen, og Zacke havde slugt de små, lyserøde kapsler, lænede han sig tilbage og lukkede øjnene, jeg så den lille tablet synke ned gennem ham, så satte han foden på speederen og gassede op, og i nogle sekunder var vores kroppe for tunge til den voldsomme fremdrift, vi blev trykket tilbage i sæderne, det føltes, som om vores skygger ville blive hængende uden for solariet til evig tid. Zacke fortalte, at han havde købt sex af en pige på Malmskillnadsgatan. Tom havde ligget under et tæppe omme bagi og smuglyttet, og hende pigen havde sidet oven på ham oppe foran. Zacke var stolt af dette køb, hun havde været overjordisk lækker og fra Polen og lidt ældre, og Tom havde været omtåget af liderlighed omme bagi. Bagefter var han vaklet ud af bilen som fra himlen. De foretog flere af den slags ture siden hen, Tom fik kolde fødder hver gang, men til sidst måtte han kravle frem fra sit tæppe og op på forsædet. Der sad han så med sin ubrugelige, slappe pik i hånden og gråd af skam, mens Zacke grinede ad ham. Det blev Zacks yndlingshistorie.

Der var så mange sommerfugle, da jeg var barn, da du var barn, var der allerede så få, og nu er de næsten forsvundet. Når vi besøgte Sommerfuglehuset i Hagaparken, kunne du vente hvor længe som helst på, at en kæmpesommerfugl skulle lande på dig, du sad helt stille på gulvet med hånden strakt frem, mens de andre børn susede rastløst frem og tilbage mellem de tropiske træer som små idioter. Jeg havde ikke din tålmodighed med sommerfugle, så jeg tog en bog op og læste for at få tiden til at gå, mens

du ventede, det var *Tilværelsens ulidelige letthed*, og efter et utal af sider i Prag med Thereza og Tomas og Sabina landede en dobbeltsommerfugl på din hånd, det var to sommerfugle, der sad som fastlimet til hinanden i en slags kompliceret kærlighedsakt.

“Se!” råbte du, og alt gik ligesom i stå ved dit smil.

Sommerfuglene var næsten lige så store som dit hoved, og dog virkede de vægtløse i din lille hånd.

Du elskede alle dyr, endog disse besynderlige insekter forklædt som småguder. For mig var du stadig lige uvirkelig, du var fem, så blev du seks og begyndte i skole, og jeg spekulerede stadig over, hvor du var kommet fra. Engang fik du lov til at følge med mig på universitetet, du krøb sammen ved siden af min taske under skrivepulten, efter som min lærer ikke var så vild med børn.

“Er det dit barn?” spurgte min sidekammerat.

“Min lillesøster.”

“Hun ligner en lille elverpige.”

“Det ved jeg.”

Efter forelæsningen tog vi bussen til Gröna Lund. Der kørte vi med den karrusel, hvor man bliver slynget ud over vandet i en gyngende og kun er fæstet til verden med en tynd line, og mens vi snurrede rundt derude, føltes det, som om vi ville miste kontakten med jordens tyngdekraft og forsvinde ind i himlen. Vi havde en smule kvalme, da vi igen stod på jorden, men vi tog turen igen og igen, mens regnen faldt over byen. Din gyngende fløj ved siden af mig som en mekanisk brumbasse, og du så på mig med

en sådan tillid, at det gjorde ondt. På båden hjem faldt du i søvn på mit skød.

Der var en sommerfugl, som vi kaldte Lille Apollo, den lille rumfarer, du jagtede den hen ad Hantverkargatan og ind i Kronobergsparken, i virkeligheden hed den Mnemosyne ligesom hukommelsens gudinde, det var hende, der opfandt sproget og ordene for at beskytte sig mod døden. På vej hjem fra børnehaven løb du ud på gaden for at fange en, pludselig havde du glemt, at der fandtes biler, at verden fandtes, en lastbil bremsede en meter fra dig, og en kvinde steg ud af sin bil og råbte ad os, du kiggede lidt forundret på hende, det var et første varsel, der skulle komme mange af den slags senere.

Nogle gange var jeg babysitter for dig på Kungsholmen, og mens du sov, sad jeg og læste lektier i karnappen ud mod vandet. Du havde altid svært ved at sove som lille, jeg tror, du var bange for at falde alene ned i mørket, og når man troede, du for længst var faldet i søvn inde på dit værelse, kunne man pludselig få øje på en hvid lyssprække i en døråbning, det var dig, der forsvandt rundt om et hjørne, et lille spørgsmål ude på løjer, jeg fulgte dig tilbage til sengen, du havde omdannet pyjamasjakken til en lille kurv fyldt med kiks, som du havde fundet i køkkenet, og når jeg kiggede ind igen lidt senere, sad du stadig i skrædderstilling og kiggede ud i luften som en Buddha i miniature.

“Kan du ikke sove?”

242

“Jeg vil ikke sove. Jeg vil være her. Sammen med dig.”

“Skal jeg lægge mig lidt hos dig?”

Vi krøb ned under dynen, og jeg faldt også i søvn, og da vi vågnede, var din mor der, det var hende, du havde ventet på. Det var allerede morgen, og solen bragede ind i værelserne, vinduerne i dagligstuen stod åbne ud mod vandet. Min far lå stadig og sov lidt længere inde i lejlighedens mørke, han og din mor var ved at gå fra hinanden, jeg skulle ofte føle mig som en fremmed hjemme hos jer, efter at han var flyttet.

Det sidste forår boede du sommetider hjemme hos mig. Du sov i en af børnenes senge, når de var hos deres far, du lå sammenkrøbet med din computer og din mobiltelefon under en barnedynne, omgivet af tøjdyr. Du plejede at stå op ud på eftermiddagen, og så sad vi og snakkede i mit køkken, indtil du igen begav dig ud i natten. Jeg vidste jo, at du var på vej væk, men jeg vidste ikke, hvordan jeg skulle stoppe dig, det var, som om du havde sat gang i en bevægelse for længe siden, og alt, hvad der henstod nu, var kun et spørgsmål om tyngdekraft.

“Kommer du tilbage?” spurgte jeg, da du stod i entreen om aftenen med en utændt cigaret i den ene hånd og din mulepose i den anden. *God hates bags* stod der på den.

“Ja ...”

“Hvornår?”

“Snart.”

“Hvornår er snart?”

243

Du smilede, der var sådan et lys i dig, jeg spekulerer på, hvor dette lys havde ført dig hen, hvis du var blevet hos os.

“Vil du ikke se børnene?” sagde jeg. “De spørger efter dig.”

“Ikke nu, det magter jeg ikke.”

“Okay.”

“Jeg går nu.”

Jeg ville holde dig tilbage et øjeblik.

“Tror du, at Gud virkelig hader tasker?”

“Ja, mere end noget andet.”

Senere skrev du, at du godt ville være blevet her for min datters skyld, og jeg tror dig, du rejste uden tung bagage, der var bare dig, og jeg indbilder mig, at din plan var at forsvinde ud af verden så ubemærket som muligt. Sommetider når jeg ønsker dig tilbage, føler jeg mig som Bell-man på den øde ø, hvor han ønsker tysken og fransken tilbage, efter at de netop har fået deres ønsker opfyldt og er sluppet væk. Bagefter tænker jeg, at det kan være ligegyldigt, hvad jeg ønsker, du kommer alligevel ikke tilbage. Indimellem begynder jeg at tænke på, hvad der ville ske, hvis du alligevel gjorde det, men det bliver stadig sværere at forestille sig, den verden, der blev tilbage, er så præget af din død, blomsterne, der er vokset på din grav, de små insekter, der summer fra blomst til blomst, alt det, der er sket for os uden dig. Jeg fik dette sidste forår med dig, det er en sådan velsignelse nu, en sidste gave fra dig.

En nat sov jeg og Zacke hos Tom i Jordbro. Vi kravlede op gennem en brandluge, og derefter lå vi på taget under stjernerne og halvslymrede i sommermørket. På vej ind i søvnen hørte jeg dem tale om mig, det føltes trygt med deres stemmer, som mor og far engang for længe siden.

“Men hun har jo virkelig små bryster,” hviskede Tom. “Har du ikke tænkt på det?”

“Jo, men de er fandeme lækre,” hviskede Zacke tilbage.

“Man kan jo knap nok få øje på dem under tøjet. Ikke som hende polakken. Kan du huske hende?”

“Ja, ja,” tyssede Zacke.

“Hold så kæft,” mumlede jeg, og det gjorde de så.

Vi blev vækket nogle timer senere af den første sol. “Sluk lyset, for helvede!” mumlede Zacke. Hundredvis af fugle styrtdykkede ned mod os, der var fugleklatrer overalt, på vores dyner og i vores hår, og vi løb ned i lej-ligheden og sov videre i Toms seng.

Forleden nat drømte jeg, at vi var sammen igen, jeg og Zacke, vi stod ved et billardbord i totalt mørke, som om vi svævede uden for tiden, et lille band spillede, det var Bruce Springsteen. Zacke tog min hånd og trak mig med ud på dansegulvet, og vi dansede langsomt, han lugtede så godt af mandeparfume, og vi var ikke børn længere, hverken han eller jeg, han var den mand, han aldrig skulle nå at blive.

“Glem mig ikke,” mumlede han tæt ved mit øre.

“Aldrig,” sagde jeg.

Han holdt mig lidt ud fra sig uden at holde op med at danse.

“Vil du ikke vide, hvordan jeg døde?”

“Jo.”

“Jeg blev skudt i brystet oppe ved Mariakirken, du ved, den, vi altid kørte forbi.”

“Blev du virkelig?”

Jeg kiggede ned på hans bryst, det så intakt ud under blusen, samme sorte Black Sabbath-T-shirt som dengang. Han trak mig ind til sig og holdt lidt hårdere om mig.

“Nej, det var bare en helt almindelig overdosis. To hundrede Rohypnol. Men det havde været en bedre historie for dig.”

Jeg ved ikke, hvorfor jeg fortæller alt det her om Skogås og de døde. Jeg havde egentlig tænkt mig at fortælle om Frödings søstre, der ligger begravet ved siden af ham på Uppsalas gamle kirkegård, i lang tid var deres navne ikke opført på hans gravsten, jeg tænkte på Frödings ensomme Eden og de syv piger, der skrev til ham under navnet Astrid, som om de var en og samme unge håbefulde pige, jeg tænkte på Strindbergs søster Eleonora, som hun hed i *Påske*, hende, der ødelagde sine skulpturer hvert år, jeg tænkte på hendes ensomme død på hospitalet i 1904, hvor Strindberg netop havde skrevet *Spøgelsessomaten* og skilt sig fra Harriet Bosse.